UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

dicus, quoniã à præcepto nõ eſt inchoandũ, nulla cau
ſæ cognitione adhibita, nec præambula, quæ non de-
bet, fieri niſi parte præſente, vel legitimè uocata. l. fin.
C. ſi ꝑ uim, vel alio mõ, quorũ neutrũ hic factũ fuit, &
ſic nõ uidet̃ ualere, cũ ab exequutione nõ ſit inchoan
dum l. 1. C. de exequu. rei iudi. & l. unica. C. de ſeque-
ſtra. pecu. cum ſimi. tamen ſi hic proceſſus principali-
ter ordinetur ad finẽ, ut aliquis ĩ ſua poſſeſſione tuea
tur, & ne partes ad rixas, & arma inter ſe ueniant, talis
proceſſus, q debet eſſe ſum̃arius, & extraordinarius,
põt de iure admitti, & ſubſtineri iuxta tex. cũ ibi not.
in l. æquiſſimum. ff. uſufruc. & ſentẽtia, ac pronuncia-
tio in tali iudicio extraordinario lata dicitur interlo-
quutoria, & non diffinitiua, & ĩ multis differt à diffi-
nitiua ad tradita per Pau. Caſt. ibi, qui dicit hanc pra-
cticam ſic procedendi per præcepta ad effectũ ſupra-
dictũ haberi in tex. & per Innoc. in c. cũ ueniſſent. ex-
tra de inſtitu. & in l. fi. ff. de offi. procura. cæſa. & in l. ſi
de poſſeſſione. C. de trãſactio. in l. ſi ſeruus. C. quod cũ
eo, & ibi Cyn. cum ſimilib. allegatis. per Pau. de Caſt.
in d. cõſ. 3. Et talis proceſſus ualet, & fit ſolũ ad finẽ, ut
iudex cognito, & uiſo, quæ pars fuerit in actuali poſſeſ
ſione, & melius probauerit de poſſeſſione tꝑe emati
præcepti, debeat illã in poſſeſſione, in qua eſt, cõſerua
re, & manutenere, & inhibere alteri parti, ꝙ non tur-
bet, nec moleſtet aliam partẽ, quæ in poſſeſſione eſſe
reperitur, donec, & quouſq; fuerit actũ ordinariè, &
pronũciatũ diffinitiuè ſuper ꝓprietatè, ſeu poſſeſſio-
ne bonorum in iudicio ordinario, nõ autẽ huiuſmo-
di proceſſus extraordinarius, qui à præcepto incipit,
fit, & ualet ad effectum obtinẽdi diffinitiuã ſententiã
ſuper proprietate, uel poſſeſſione, cũ ad illã requiran
tur litis ꝯteſtatio, libellus, & alia acta ordinatoria iux
ta tex. cum ibi not. in l. prolatã. C. de ſentẽ. & in c. quo
niã. cõtra de probatio. Et in hoc iudicio extraordina-
rio, vt dictũ fuit, iudex nõ debet aduocare ad ſe poſſeſ
ſionẽ, ſi cognouerit aliquos eſſe in poſſeſſione, ſed il-
los debet conſeruare, & manutenere in poſſeſſione,
6 in qua ſunt, & reperiuntur, † ſolũ. n. põt aduocare poſ
ſeſſionem, quãdo nullus eſſet in poſſeſſione, & unuſ
quiſque cõtenderet uelle ad poſſeſſionem, alio inui-
to, accedere, & ſic timor eſſet armorũ, quia ne partes
ad rixas deuenirent, permiſſa eſt poſſeſſionis aduoca
tio, ut habetur in d. l. æquiſſimum. cum ibi no. per Bar
to. & do. Alexand. in apoſtil. ff. de uſufruc. & ita etiam
uoluit Bal. in l. fi. in 1. & 2. col. C. de edict. diui adria.
tollen. ubi Deci. etiam hoc modo declarat. Sed in ter
7 minis noſtris † ſi domi. Antonius, do. Paulus, aliiſque
oẽs fratres de Pedocchiis tꝑe præcepti facti erãt in a-
ctuali poſſeſſione dictorum bonorũ, profectò oẽs illi
ſunt in eorũ poſſeſſione manutenẽdi, & cõſeruandi
abſque alia aduocatione poſſeſſionis facta, donec, &
quouſq; poſtea fuerit actũ, & pronunciatum diffiniti-
uè ſuper proprietate, uel poſſeſſione dictorũ bonorũ
in iudicio ordinario, uel ſuper reſciſſione contractus
inter eos celebrati ꝑ prædicta, & per ea, quæ etiam in
terminis uoluit Bald. in l. ordinarij. ĩ fi. 3. col. C. de rei
uendica. & idẽ ſequitur Iacob. Butriga. in l. incerti. C.
de interdic. & eſt de mente Ioã. And. in c. in literis. in
6. col. de reſtit. ſpoliato. q allegat Innoc. in d. c. cũ ue-
niſſent. & ſic doct. cõmuniter uidẽtur hanc opinionẽ
ſequi, à qua nõ eſt in iudicando recedendum ad tradi
ta ꝑ Ioã. And. Anto. Abb. & alios in c. 1. & in c. ne inni
8 taris extra de cõſtitut. Nec † aduerſantur iis, quæ dicta
ſunt in terminis noſtris ea, quæ uoluit Pau. de Caſt. in
d. conſ. 3. col. 2. uerſ. ſecũdo principaliter, ꝙ in huiuſ-
modi iudicio extraordinario ille ſit tuendus in poſſeſ
ſione, qui de antiquiore, & priore poſſeſſione proba-
uit, remoto eo, qui de noua, & recẽti probaret, cũ ex
quo alius de priori, & antiquiori poſſeſſione probaue
rit, poſterior poſſeſſio pręſumatur iniuſta, uitioſa, &
clandeſtina per ea, quæ habẽtur in c. licet cauſam. de
probat. & l. improba. C. de acquir. poſ. cum ſimilibus.
Quia reſpondetur primo, ꝙ in caſu noſtro ẽt domini
Antonius, & Paulus, aliique litis conſortes ſimiliter
poſſũt probare de eadem, & de ſimili poſſeſſione di
ctorũ bonorum eiuſdem temporis, cum omnes poſt
mortem eorũ partis ſimul fuerint admiſſi ad hæredi-
tatem, & huiuſmodi bona, ac etiam ad illorum poſ-
ſeſſionem iuxta ea, quæ habentur. in l. cum hęredes. in
9 princ. ff. de acquir. poſ. Secundo reſpondetur, ꝙ † Pau.
de Caſtr. loquitur, quãdo non cõſtaret, ꝙ noua, & mo
derna poſſeſſio eſſet iuſta, ſed eſſemus in dubio, quia
tunc propter antiquiorẽ poſſeſſionem aduerſarii illa
cenſeretur, & præſumeretur iniuſta, & uitioſa. At ubi-
cunque conſtaret, & certum eſſet, ꝙ noua, & moder-
na poſſeſſio nõ eſſet iniuſta, nec uitioſa, ſed iuſta, ui-
delicet ex iuſto titulo proueniẽte ab aduerſario, & ex
facto, & contractu ipſius, quo caſu nõ debet dici, nec
præſumi iniuſta, quia tũc nõ poteſt quis dici ui, clam,
uel precario ab aduerſario poſſidere, cũ ab eo ex iuſta
cauſa, & ex cõtractu ſecũ celebrato poſſideat, ut in d.
c. licet cãm. & in l. 1. in princ. & in §. fin. cum l. ſequen.
ubi habetur. ff. uti poſſid. ergo non debet hoc in caſu
locus eſſe præſumptioni, ꝙ noua poſſeſſio ſit, uel præ
ſumatur iniuſta, & uitioſa, quia in incertis, & non cer
tis locus eſt coniecturis l. continuus. §. cum ita. cum
glo. ff. de uerbo. obligatio. Et hæc pro nunc ſufficiant
ad demonſtrandum dictum dominum Poteſtatem
iuſtè pronunciaſſe.

S V M M AE.

1 *In iudicio poſſeſſorij retinendæ regulariter, & principaliter non admittitur exceptio, & probatio dominij, ſed ſolũ poſſeſſionis.*
2 *Et quis in eo debeat obtinere, & de poſſeſſione ſua melius probet.*
3 *Et quando etiã probans de poſſeſſione iniuſta, & uitioſa debeat in eo obtinere.*
4 *Poſſidẽs clam, uel precario ab alio, quam ab aduerſario dicitur reſpectu aduerſarii iuſtè poſſidere.*
5 *Iudicium petitionis hæreditatis, & interdictum quorum bonorum eſt generale, & uniuerſale.*
6 *Verba ſubſtituit inuicem vulgariter, pupillariter, & per fideicommiſſum etiam in breuiloqua ſubſtitutione diſparibus perſonis facta appoſita omnes prędictas ſubſtitutiones continent.*
7 *Subſtitutis pupillariter datur remedium. l. fi. C. de edicto diui Adriani tollend.*
8 *Inſtitutus quamdiu poteſt ex remedio d. l. fin. admitti, ſubſtitutus non admittitur.*
Idem in hærede ab inteſtato, qui nõ poteſt admitti, quamdiu hæres ex teſtamento poſſet ex beneficio d. l. admitti.
9 *In poteſtate teſtatoris, uel alterius nõ poteſt dici fuiſſe ille, qui multo poſt eius mortem natus fuit.*
10 *Pupillaris ſubſtitutio quibus fiat.*
Et quando etiam non conſtitutis in poteſtate, & iis, qui naſcendo non naſcerentur in poteſtate fieri poſſit, num. 12.
11 *Subſtitutione inuicẽ facta de filiis, & præmorientium liberis, quo modo illa uerba præmorientium liberis intelligãtur, & nu. 14.*
13 *Teſtator in dubio ſemper cenſetur diſpoſuiſſe potius ſecundum ſtatuta ſuæ ciuitatis, quam ſecundum ius commune.*
15 *Fideicommiſſarius quando rem legatam de manu hæredis, & non propria auctoritate capere debeat, & remedio l. fin. C. de edic. diui adr. tollen. uti nequeat, & quando ſecus.*
16 *Poſſeſſionem rei propriæ uacantem dominis, & iis, quibus eſt dominium ipſo iure acquiſitum, licet etiã propria auctoritate apprehendere.*
17 *Legatarius ante, ac etiam poſt aditam hæreditatem ante tamen apprehenſam poſſeſſionem rerum hæreditatis poteſt propria auctoritate poſſeſſionem rei ſibi legatæ occupare.*
18 *Poſſeſſionem rei qui poteſt propria auctoritate apprehendere, multo magis auctoritate iudicis.*
19 *Poſſeſſio probatur ex tenuta data à iudice, & ex ꝑceptiõe fructuũ.*

20 *Ex aditione hæreditatis abſque alia apprehenſione acquiritur dominium ei, qui de iure eſt, & eſſe debet hæres, & non ei, qui non eſſet de iure hæres, quamuis ut hæres adiret.*

21 *Fideicommiſſario ſecundo ipſo iure acquiruntur dominium, iura, & actiones hæreditatis.*

22 *Ex aditione hæreditatis poßeſſio rerum hæreditatis nō acquiritur, niſi actualiter, & corporaliter apprehendatur.*

23 *Poſſeſſio rei ab alio prius poſſeſſæ non debet apprehendi abſque citatione primi poßeßoris.*

24 *Tenuta data per iudicem unius loci nihil operatur, nec prodeſt quo ad bona in alio territorio ſita.*

25 *Statutum Bononienſe ſub rub. quòd nullus occupet poßeſſionē rei hæreditariæ iacentis propria auctoritate ſub certa pœna, locum non habet in eo, qui iudicis auctoritace ingreditur.*

26 *Poſſeſſionem apprehendens iudicis auctoritate iuſtè dicitur poſſidere, nec pœnam ſaltem priuationis incurrit.*

27 *Poſſeſſio alteri acquiri poteſt etiam per non habentem mandatū.*

28 *Et quando hoc ſit uerum.*

29 *Ratificatio fieri debet re integra, & ante, quàm alteri ius ſit acquiſitum.*

30 *Ex apprehenſione poſſeſſionis unius rei hæreditariæ facta per hæredem etiam cum declaratione, quòd habet animum acquirendi, & poſſidendi alia bona, acquiritur quidem hæredi dominium omnium rerum, ſed non poßeſsio.*

31 *Poſſeſſio ut mediante corpore alieno acquiratur, quid requiritur.*

32 *Ratificatio quid operetur.*

33 *Hęredi quando, & quomodo poſſeſſio animo ſuo, & corpore alieno acquiratur.*

Et quando eius corporalis apprehenſio requiratur.

34 *Minor non poteſt hæreditatem adire ſine ſolemnitate iuris, uel ſtatuti.*

35 *Minor quomodo posſit habere ratum id, quod eius nomine eſt geſtum.*

EPITOME.

In iudicio poſſeſſorii retinendæ hęredē ſubſtitutū ſiue directè, ſiue per fideicommiſſum, qui ante hæredem ab inteſtato poſſeſſionem rerum hæreditariarū ingreſſus fuit etiam propria auctoritate in caſibus, de quibus hic hr̄, debere contra hæredem ab inteſtato, ꝗ ſe etiam poſſidere cōtenderet, obtinere, demōſtrat.

CONSILIVM XLVII.

AD cognitionem ueritatis in præſenti cauſa p̄mittendū eſt, ꝙ ſumus in iudicio poſ-
ſeſſorij retinendæ, in quo quiſque conten-
dit ſe eodē reſpectu poſſidere, & † in quo
1 regulariter, & principaliter nō admittitur exceptio,
nec probatio dominii, ſed ſolum poſſeſſionis, ut in l.
1. §. hoc interdictum. cum ſequen. & ſequen. & per to
tū. ff. uti poſſid. c. licet cauſam. de probat. & plenè de-
clarat Bar. in l. naturaliter. §. nihil commune maximè
in ultima cōbinatione. in 2. quæſt. ff. de acquir. poſ. &
in l. incerti. C. de interdict. & in l. ordinarii. C. de rei uē
dica. & not. in l. ſi de ui. ff. de iudic. & per Abb. poſt gl.
2 in c. in literis. de reſtitu. ſpoliat. Et † in hoc iudicio ille
debet obtinere, qui melius de ſua poſſeſſione probauerit, & ille melius dicitur probare, qui de ſua priore,
& antiquiore poſſeſſione probauerit, deinde qui per
plures teſtes, & meliores, ac ueriſimiliora deponētes,
& quando ſunt pares, ille, qui de titulo melius probauerit, ut declarat Bar. in l. ſi duo. ff. uti poſſidetis. & habetur per Anton. Abb. & alios. in d. c. licet cauſam. &
per Barto. in l. unica. in penul. col. cū ſequē. C. uti poſſi
3 detis. Et † quāuis unus de poſſeſſione iniuſta, & uitioſa probauerit, & melius, ut ſupra, tamē debebit in hoc
interdicto obtinere, dummodo clam, ui, uel precario
ab aduerſario non poſſideret. l. 1. in fi. & l. 2. ff. uti poſſide. d. l. unica. & habetur ibi per Bartolum, & docto-
res. & in dict. c. licet cauſam. & in d. l. naturaliter. §. nihil commune. & in l. ſi de eo. in fin. ff. de acquiren. poſſeſ. ibique Imol. & doctores, nam ſi me poſſidente
lius clàm fuerit poſſeſſionē ingreſſus, cōtra illum
interdicto uti poſſidetis obtinebo, ut ibi per Bar. & a-
4 lios in d. l. ſi de eo. quia † iunior poſſeſſio præſumitur
clandeſtina, & ſic uitioſa reſpectu aduerſarii ad
dita per Bart. in d. l. ſi duo. & in d. l. unica. & ſcribentes in
d. c. licet cauſam. & hoc ſi fuerit capitulatum ſecū-
ea, quæ declarant Bart. & Imo. in d. l. ſi de eo in fi.
uis enim ui, clàm, uel precario, ſed nō ab aduerſario
poſſideat, tamen dicitur reſpectu aduerſarii iuſtè poſ-
ſidere, nam quoad eū liberas ædes habet l. fi. C. de
uendica. l. loci corpus. §. competit. ff. ſi ſerui. uendi.
argumento not. per Bart. in d. §. nihil commune.
cundo præmitto in hac cauſa agi ſolum de poſſeſſio-
ne quorūdam bonorum immobilium poſitorum
territorio Bononienſi, & nō omniū rerū hæreditariarum
Benedicti de Scalis defuncti, & cōſequēter nos eſſe in
iudicio particulari, & non in generali, & uniuerſali,
5 † quale eſt in iudicium petitionis hęreditatis, & inter-
dictum quorum bonorum iuxta ea, quæ habētur
Bart. in l. 1. C. quorum bonorum cum ſimilibus. His
ſtantibus concludo Gaſparē, & Hieronymū de Scalis
in poſſeſſione bonorum, de quibus agitur, eſſe priores, & potiores, quia ipſi auctoritate iudicis poſſeſſio-
nem uacuantem dictorum bonorum poſt mortē
cti Benedicti ingreſſi fuerūt, prout de iure ipſis
di licitum fuit. Nam aut uolumus dicere, ipſos fuiſſe
ingreſſos tanquam hæredes directos præfati Benedi-
cti ex pupillari ſubſtitutione facta in teſtamento Pe-
tri de Scalis liberis præmorientium filiorum, ut colligitur ex illis uerbis teſtamenti, & eos, & præmorientium liberos in ſtirpes, & non in capita ad inuicē ſubſtituit uulgariter, pupillariter, & per fideicommiſſum
6 † quæ uerba etiam in breuiloqua facta diſparibus perſonis omnes prędictas ſubſtitutiones continent, ut
eſt tex. ibique Bar. in l. nam hoc iure. in fi. ff. de uulga.
& pupil. & habetur in l. Lucius. ff. eod. tit. & tunc dico
7 poſſeſſionem ipſis fuiſſe acquiſitam, quoniam † etiā
ſubſtitutis pupillariter datur, & competit remedium
l. fi. C. de edict. diui Adria. Tollen. ut ibi habetur per
Bal. & Moder. & eſt communis concluſio, quæ uera
eſt nam ſubſtitutus pupillariter directè, & immediatè, ut hæres ex teſtamento ſuccedit non patri teſtatori, ſed filio pupillo in omnibus bonis pupilli. l. 1. ff.
plures. §. ad ſubſtitutos. ff. de uulga. & pupilla. Ex
8 bus infero, ꝙ † ſicut quamdiu inſtitutus poteſt
ti ex remedio d. l. fi. non admittitur ſubſtitutus,
& arg. l. quamdiu. ff. de acq. hæred. ita quādiu p
admitti, ut hæres ex teſtamento ad poſſeſſionem
beneficio d. l. fi. non poterit quis ut hæres ab inteſtato
admitti, arg. l. quamdiu. la 2. ff. de acq. hæred. & l.
de edict. diui Adria. Tollen. nam uenientes ab inteſtato
to non ſunt legitimi contradictores, quin ipſis
tatis poſſeſſio ex remedio d. l. fi. dari debeat, ut ex
dictis clarè infertur, & doctores omnes in d. l. fin.
tur. Sed Domina Catherina ſoror dicti Benedicti
functi uult tāquam hæres ab inteſtato ad bona ip
Benedicti admitti, ergo &c. ¶ Nec obſtat his, quod
dicti de Scalis nequeant ex ſubſtitutione pupillari
mitti, quamuis ſint de liberis primi teſtatoris, du
reſpectu, primo quia ipſe Benedictus nec tempore
cti teſtamenti, nec mortis teſtatoris, nec etiam
to tempore poſt natus, nec conceptus fuit, ut
ſtè colligitur attento tempore conditi teſtamenti
9 mortis ipſius, & conſeqnenter. † Benedictus nunquam
dici potuit fuiſſe in poteſtate teſtatoris, argu. l.
filio. §. 1. ff. de iniuſt. rup. irritoque teſta. ergo teſtator
10 illi non potuit facere ſubſtitutionem pupillarē,

fit ſolum liberis primi gradus poſitis in poteſtate te-
ſtatoris.l.2.in prin.cum ibi nota.ff.de vulg. & pupil.&
in §.1.inſti.eod.titu.& arg.eorum, quę hn̄r in l.ſi co-
gnatis.ff.de reb.dub.in l.qui filiabus.in prin. ff. de le-
ga.1.& l.cum ita.§.in fideicommiſſo. ff.de leg. 2. ubi
teſtator in dubio cenſetur ſolum illis prouidiſſe, qui
ſupererant tempore teſtamenti, uel tempore mortis
ſaltem erant concepti, & nati. Secundo,quia † teſta
11 tor ſubſtituit inuicem filios inſtitutos, & pręmorien-
tium liberos vulgariter &c. & conſequenter dūtaxat
liberi filiorū p̄morientiū ipſi teſtatori vn̄r inuicē ſub-
ſtituti per ea,quæ uoluit Pet.de Ancha. in conſi. 136.
Sed Benedictus defunctus,& dicti Gaſpar, & Hiero-
nymus nō ſunt de liberis natis ex filiis præmortuis ip
ſi teſtatori,ergo &c. Quia his duobus poteſt reſpon-
deri primo,ꝙ licet de iure cōi, & ſecundum regulas
iuris ſubſtitutio pupillaris non poſſit fieri niſi conſti-
tutis in poteſtate,uel iis,qui naſcendo eſſent in pote-
ſtate teſtatoris,tamen † de iure municipali, & ſm ſta
12 tuta huius ciuitatis ēt liberis, & deſcendentibus non
poſitis in poteſtate, nec qui poſſunt eſſe in poteſtate,
puta deſcendentibus ex fęmina iuxta.l.illud. §. ad te-
ſtamenta.ff.de bono.poſſ.contra tab. & inſti. de pat.
poteſ.in fin.uer.ac ēt iis, qui naſcendo non naſceren
tur in poteſtate,nec primum gradū obtinerent,〈q〉dum
modo eſſent de liberis, pōt quomodocunque, & in
quacunq; ætate ſubſtitui,& conſequenter ēt pupilla-
riter,& directè,& poſt aditam hæreditatem, ut hr̄ in
ſtatuto poſito ſub rub.de ſucceſſio.libero.ex teſta. cir
ca fin.quod expreſsè hoc ultra ius cōmune inducere
13 uoluit; & † in dubio ſemper teſtator cenſetur diſpo-
ſuiſſe potius ſecundum ſtatuta ciuitatis ſuæ, quā ſm
ius commune ad tradita per Bar.in l. hæredes mei. §.
cū ita.ff.ad trebell.in l.ut iuriſiurandi.§.ſi liberi. ff.de
oper.lib.per Alex.& Moder.in l.gallus.§.quidā rectè.
ff.de lib.& poſthu.& per Soci.in conſi.113.uol. 1. Ad
14 ſecundum reſpondetur, † uerba ſubſtitutionis debe-
re intelligi non de liberis filiorum pręmorientium
ipſi teſtatori non.n.ita exprimitur, uidelicet liberos
præmorientiū teſtatori,prout in caſu Petri de Anch.
in d.conſi.ſed de liberis præmorientium ſimpliciter,
prout uerba ſonant,& conſequenter de liberis eorū,
qui ipſis liberis præmorerētur:& ſenſus erit, ꝙ ad ſub
ſtitutionem ſolum ij liberi uocentur,quos nullus pręcedit,& illis liberis ſubſtitutio ſit facta, quos nullus
antecedit,& hoc ad effectum, ut ij liberi teſtatoris ad
ſubſtitutionē admittant̄,quorū parētes iā eſſent ipſis
liberis p̄mortui,ne ꝯtingat ad ſubſtitutionē ſimul ad
mitti parentes,filios,& nepotes, ſed ordine ſucceſſi-
uo,arg.eorū,quæ habentur in d.§.quidā rectè.& in d.
l.cū ita.§.in fideicommiſſo. Vel ſecundo poſſumus
intelligere de liberis præmorientium,hoc eſt moriē-
tiū,& ſic quandocunque, ut dictio illa præ ſit ſuper-
flua,& poſita potius adornatum,quam ꝙ aliquid im-
portet,argu.nota.per glo.in rub. ff. de dote prælega.
& C.de emenda.Cod.Iuſtin.in uer. prælectio. ¶ Aut
uolumus dicere,dictos Gaſparem, & Hieronymum
de Scalis apprehēdiſſe tenutā, & corporalē poſſeſſio-
nem dictorū bonorum uacantium auctore prætore
tanquam fideicōmiſſarios, & uocatos ex ſubſtitutio-
ne fideicōmiſſaria,de qua habetur in dicto teſtamen
to primi teſtatoris,& adhuc arbitror ipſos potuiſſe de
iure illā ingredi,& apprehendere nō ſolū auctoritate
15 iudicis,ſed ēt propria auctoritate,qñ † licet fidei cō-
miſſarius regulariter debeat rem legatā,& relictā ca-
pere de manu hæredis,& non propria auctoritate, a-
lioquin oī iure ſuo,& cōmodo poſſeſſionis priuat̄,ut
hr̄ in l.nō dubiū.C.de leg.& ī l.1.C.quorū leg.& ideò
fideicōmiſſario nō cōpetat remediū.d.l.fi.C.de edic.
di.adr.toll.ut ibi eſt gl.& doct.oēs declarāt,tamē hoc

eſt uerum, quando poſt aditā hæreditatē propria au-
ctoritate apprehendiſſet ad nota.in d.l.1.C. quorū le-
ga.ſecus ſi ante hæreditatē aditam, & poſseſsionē re-
rū apprehenſam, ut ibi. Item prædicta locum habēt,
& procedunt in primo fideicōmiſſario,ut quia hęres
primus eſset grauatus hæreditatē alicui reſtituere,ſe-
cus,ſi plures eſsent fideicommiſsarii inter ſe per fidei
commiſsum grauati,ut quia primus, uel ſecundus fi-
deicommiſsarius eſset alteri reſtituere grauatus, qa
tunc ſecundus, qui immediatè per fideicommiſsum
alteri fideicōmiſsario ſuccederet, poſset uti reme-
dio.d.l.fi.C.de edict.diui.adri.tollen.qđ datur ēt fidei
cōmiſſario in illis caſibus, in quibus actiones ,& iura
hæreditaria abſq; reſtiturione in illū trāſeunt,ut not.
declarat Bar.in l.pen.§.1.in ulti. uer.ff. ad trebell. Itē
poſset ſecundus fideicōmiſsarius propria auctorita-
te, & abſq; eo, ꝙ aliter de manu alterius caperet, in-
gredi, & apprehendere poſseſsionē bonorū fideicō-
miſso ſubiectorum,ut eſt tex.clarus,ibique gl. & do-
cto.in l. penult.§.1. C. ad trebell.cum in eum ipſo iu-
re tranſeant iura,& actiones hæreditariæ,ac ēt domi-
16 nium rerum, ut ibi. Et † dominis, ac illis, quibus do-
minium eſt ipſo iure acquiſitum, licitum eſt de iure
etiam propria auctoritate poſseſſionem rei propriæ
uacantem accipere, ut apparet in hærede, cui domi-
nium rerum hæreditariarum per aditionem hæredi-
tatis ipſo iure acquiritur, qui poteſt propria auctori-
tate poſseſſionem rei uacantem apprehendere. l. cū
hæredes.ff.de acquir. poſseſsio. & probatur etiam ex
l.fi.C.unde ui à ceſsante ratione, quoniam poſseſsio
nem uacantem rei alterius non licet propria auctori
tate apprehendere,nam quod tuum non ſcis eſse,cre
dere debes eſse alienum,& ad alium ſpectare,quæ rō
ceſsat,quando res non erat alterius, ſed ipſius occu-
pantis,& ideò ſecundum gl.ibi in uer.tenetur.lex illa
non habet locum, quando uacaret poſseſſio rei hære
ditariæ, quoniam res huiuſmodi ante aditā hæredita
tē non dicitur eſse in bonis alicuius, & hoc idē no. in
l.1.ff.& C.quorū legato. & ut dicitur in princ. d.l.fin.
antea nullum erat remedium proditum contra oc-
cupantem poſseſſionem rei alterius, ueluti Barto. ēt
ibi declarat, ſed hodie per illam legem fuit introdu-
ctum illud remedium: ſed quādo quis occuparet poſ
ſeſſionem uacantem rei propriæ ipſius occupantis,
nullū olim,nec hodie contra hunc datur remedium,
& ideò propria auctoritate ei licitum eſt occupare,&
17 retinere:& hoc confirmatur:nā † legatarius, cui ipſo
iure dominiū rei legatæ acquiritur.l.à titio.ff. de fur-
tis.& habetur in l.1.ff.de legat.1. ante aditā hæredita-
tē,ac ēt poſt illam aditā ante tamen apprehēſam poſ-
ſeſſionem rerū hęreditatis poteſt propria auctoritate
poſseſſionē rei ſibi legatæ occupare. d.l.cū ibi no. C.
quorū leg.& per Bar.gl.& alios in l.1.§.1.ff.eo.tit.Idē
dicendū eſt in caſu noſtro,nā & ſi Gaſpar, & Hierony
mus de Scalis poſsunt ad hmōi bona admitti ſolum
per fideicōmiſsū,tñ ex quo ſumus in caſu,in quo do-
minium, & actiones fuerunt ipſis abſq; reſtitutione
ipſo iure acquiſita,potuerunt ipſi propria auctoritate
poſseſſionē uacantem dictorum bonorum apprehē-
dere abſque eo, ꝙ illa de manu hæredis caperent, &
eis reſtitutio facta fuiſset, cum non ſimus in primo fi
deicommiſsario,ſed in ſecundo,cui à primo fideicō-
18 miſsum erat reſtituendum.Si † igitur illi de Scalis po
tuerūt propria auctoritate tenutam apprehendere,&
poſseſſionē ingredi,ſequitur, ꝙ hoc magis potuerūt
auctoritate iudicis,& utendo remedio. d. l.fi.arg. eo-
rum,quæ habentur in l.3.C. de pigno. & per Ioan. de
Imol.in c.Raynutius.colum.23. uerſi.circa tertiū ex-
19 tra de teſt. ¶ Quòd † autem Gaſpar, & Hieronymus
de Scalis pri⁹ īgreſſi,& adepti fuerīt tenutā, & corpo

ralem

ralem poſſeſſionem uacantē bonorum, de quibus a-
gitur, colligitur tàm ex tenuta ipſis data auctoritate
iudicis, qui eis ut hæredibus licentiam dedit ingre-
diendi, & apprehendendi poſſeſsionē bonorū prædi-
ctorū, quæ licentia iudicis facit ipſos de Scalis dici iu-
ſtos poſſeſſores l.iuſtè poſſidet.ff.de acquir. poſſeſſ.&
ibi Alexand.in 2.col.ueluti infra quoque dicetur; q̃
ex perceptione fructuum de dictis bonis, ut colligit
ex not.per Bart.in l.1.in 5.col.ff. ſoluto matrimonio.
per tex.in l litibus.C.de agico.& cenſit.lib.11.in l.u-
niuerſas.§.qui per colonū.& in l.quãuis.§.1.ff. de ac-
quirend.poſſeſſ.& clarè in l.2.C. eod.tit. & per Bal.in
l.Barbarius.in 8.col.ff.de offic.prętor.& facit tex.in c.
conſultationibus.de iure patron.& in l.bonæ fidei.ff.
de acquir.rerū domi. ¶ Non obſtãt modo plura, quæ
ad fauorem do.Catherinæ contra dictos de Scalis ad
ducebantur, & in primis, ꝙ dicta domina Catherina,
mortuo dicto Benedicto, ſtatim adiuit hr̄ditatē, ex cu
ius aditione ſtatim illi dr̄ ipſo iure acquiſitum domi-
niū omnium rerum hæreditariarū abſq; alia bonorū
apprehenſione.d.l.cū hæredes.in princ. Quia reſpon
20 detur, † hoc uerū eſſe in hærede, q̃ de iure eſt, & eſſe
debet heres, & ita propriè loquitur text.in d.l.cū hære
des. ſed alius, qui de iure non eſſet hæres, q̃uis millies
hæreditatem, adiret, & ut hæres poſſeſſionē rerū hæ-
reditatis apprehenderet, tamen ex tali aditione dn̄s
non efficeretur, nec ipſi dominiū acquiri diceretur,
ſed potius pro hærede poſſidere, cum uerè non ſit hæ
res, ut inſtitu.de interdict.§.pro hærede.& in l.pro hæ
rede.ff.de petit.hæred. ſed domina Catherina de iure
non eſt hæres dicti Benedicti, quia pręfati Gaſpar, &
Hieronymus ſunt illiꝰ hęredes directi ex ſubſtitutio-
ne pupillari, & directa, ut ſupra dictū fuit, ergo &c. Et
poſito, ſed non conceſſo, ipſos de Scalis ſolum per fi-
deicommiſſum potuiſſe admitti, tamen adhuc dico,
quòd dominium horum bonorum nō potuit ipſi do-
21 minæ Catherinæ ex ſua aditione acquiri, nã † dictis
de Scalis per fideicommiſſum uocatis ipſo iure abſ-
que alia reſtitutione, & ceſſione fuerunt acquiſitæ a-
ctiones, & iura hæreditatis, & dominium rerū, ex quo
non ſunt de primis fideicōmiſſariis, ſed de poſterio-
ribus per text.in d.l.penult.§.1. C. ad Trebell. iuncta
gl.magna.in prin.per textum in l.fin.§.penul. C. cōia
de lega. Pręterea ſicut quando fideicommiſſarius te-
netur alteri reſtituere, non eſt neceſſaria reſtitutio, &
ita in hoc non grauatur, ita nec releuat̄ in detractio-
ne quartæ trebellianicæ, ut nota. in d.l.penul. in §.1.
in fin.gl.magnę per l.1.§.idem neratius.ff.ad trebell.
22 Pręterea † ex aditione hæreditatis quamuis domi-
nium rerum hæreditatis ipſo iure acquiratur l.legatū.
la 2.ff.de leg.2.nō tamen acquiritur illarū poſſeſſio,
niſi actualiter, & corporaliter apprehendatur, ut eſt
textus in d.l.cum hæredes. & ibi Bart.& alii, & in d.l.
qui uniuerſas.§.quod per colonum.& d.l.legatū.cum
ibi nota. Sed non apparet dictam dominam Cathe
rinam apprehēdiſſe poſſeſſionem bonorum, de qui-
23 bus agitur, ante tenutam illorum de Scalis, ergo † illa
poſtea non potuit eam apprehendere, nō citatis illis
de Scalis poſſeſſoribus, argumento c.licet epiſcopus.
de pręben.l.meminerint.C. unde ui, & d.l.ſi.cum ibi
nota.C.de edict.diui adr.toll.cum ſimilibus. ¶ Non
obſtat tenuta, ſeu licentia de ingrediendo data per iu
24 dicem terrę Centi ipſi dominę Catherinę, quia † illa
licentia, ſeu tenuta adepta occaſione dictę licētię ni-
hil potuit operari quoad bona ſita extra territorium
Centi in territorio Bononię per tex.in l.cum vnus. §.
is qui.ff.de bon.auct.iud.poſſid. nã extra territorium
nō paretur impunè.l.extra territoriū. C. de iuriſ. om.
iud.& c.ſi.de conſti.in 6.cum ſimilibus. ¶ Non obſtat
ſtatutū poſitū ſub rub.ut nullus occupet poſſeſ. rei hę
reditatis &c. Quia nihil facit, tū quia ipſi de Scalis ſi
hæredes, ut ſupra dictum fuit, ergo dicta domina Ca
therina non potuit dicta bona ingredi, nō citatis ill
de Scalis, ſtante diſpoſitione dicti ſtatuti, tū quia po
to illos non eſſe hæredes, ſed fideicommiſſarios,
ex quo non ſunt de primis fideicōmiſſariis, ſed de
quētibus, & poſterioribus, iura oĩa hæreditatis in
ipſo iure tranſlata fuerunt, ut in d.l.pen.§.1.cū ibi
ta.per glo. Bar.& alios, & propterea ipſis propria a
ctoritate, & magis cum licentia iudicis licitū fuit
iuris diſpoſitione dicta bona ingredi, & illorū poſſ
ſionē apprehendere, ut ſupra latius demonſtraui, &
lud ſtatutū excipit caſum, qñ q̃s lege, ſeu iure pmi
25 te ingreſſus fuiſſet. Præterea, † ut inquit Alex.in d.l
ſtè in 2.col.ff.de acqui. poſ. ſtatutum illud non hab
locum, quando quis poſſeſſionem rerum hæredita
cum licentia, & auctoritate iudicis occupaſſet, ſeu
greſſus fuiſſet: & quamuis uideatur ēt cōprehende
caſum, quando quis etiam cū auctoritate iudicis fui
ſet ingreſſus, tamen de auctoritate iudicis loquitur
reſpectu retentionis poſſeſſionis, & non reſpectu ac-
quiſitionis, ut clarè colligit̄ ex illius uerbis: & ita de-
clarando minus pręiudicatur diſpoſitioni iuris cō
26 † quo cautum eſt, ꝙ apprehendens poſſeſſionem a
ctoritate iudicis dicatur iuſtè poſſidere, nec pęna
aliquam ſaltem priuationis incurrat, ut habetur
ximè per Alexan.in d.l.iuſtè.in 2.col.& in l.ſi qui
tantam. per gl.& doct.C.unde ui, & in c.conquere
te.de reſtit.ſpol. ¶ Non obſtat, ꝙ nomine dictę do
næ Catherinę corporalis poſſeſſio fuerit apprehen
recipiendo fructus per alium, uel per maritum eius
uel per aliam perſonam eius nomine ante, quàm pre
fati de Scalis poſſeſſionē dictorū bonorū ingreſſi fui
27 ſent, cū † etiam per non habentē mandatum, ut per
negotiorum geſtorem poſſeſſio alteri acquiri poſſit,
ut habetur in l.ſi ego.ff.de neg.geſt.in l.1.§.per procu
ratorem.& in l.cōis.in fi.ff.de acqui.poſſ.in l.1.C.per
quas perſ.nobis acquir.& in l.1.& in l. per procurato-
rem.C.de acquir.poſſ.& hoc tanto magis dicendum
eſt, quoniam domina Catherina quando adiuit hære
ditatem, apprehendidit poſſeſſionem quorūdam bo-
norum poſitorum in terra Centi cum animo poſſi-
dendi illa bona, & alia quæcunque hęreditaria, ut c
ſtat ex inſtrumento quodam in cauſa producto. Q
fit, vt apprehenſio poſſeſſionis illorum bonorū p
deſſe dicatur acquiſitioni poſſeſſionis omnium a
rum bonorum hæreditatis, argumento d.l.cum h
des.in princ. Et ex quo domina Catherina habu
mū poſſidendi omnia bona, & apparet poſtea fr
eius nomine perceptos fuiſſe, & poſſeſſionē per
perſonam eius nomine fuiſſe apprehenſam, rat
proteſtationis dęclaratoriè pręambulæ uidetur
mus dictę dominę Catherinę declarari, ꝙ uole
mediante corpore alieno poſſeſſionem illorum b
norum acquirere argumento eorum, quę habe
in l.prius.§.morte.ff.de noui oper. nunc. & in c.c
M.Ferrarienſis.de conſtit.iuncta d. l.qui uniuerſas
quod per colonum.ibique Alex. & docto. alii. Q
28 his poteſt multipliciter reſponderi. Primo, † q
per negotiorum geſtorem, ſeu alium non habente
mandatū mihi poſſeſſio acquiri pōt, quando meo
mine hoc fecit, ut quia meo nomine fructus perce
rit, & alia fecerit, ex quibus poſſeſſio acquiri po
d.l.ſi ego.& in d.l.communis. in fin.cum ibi no
pupilli.§.ſed ſi ego.& ibi Bartol. ff. de negoc. g
Barto.in l.1.in uerſicu.ulterius oppono.C.qui a
cum ſimilibus, & hoc non fuiſſe probatum arbi
Secundo dico, quòd per alium non habentem ma
datum poſſeſſio acquiritur, ſequuta ratificatione
nō aliter, ut eſt tex.in d. l. cōis.ī fi.in d.l.ſi ego.&
per

per doct.ubiq;,& in d.l.1.C. per quas perſo. nobis ac-
quir.poſt glo.& in d.l.1.C.de acquir. poſſ. & requirit,
quòd ratificatio fuerit facta re integra,& ante, quã al-
teri ius eſſet acquiſitũ,ſeu poſſeſſio alteri eſſet acquiſi
29 ta,quia† ratificatio debet fieri re integra, & ante, quã
ius alteri fuerit acquiſitũ per nota.à Bart. in l. ſi uxor.
§.ſi quis uxorẽ. ff. de adult.in l. bonorum. ibiq; Alex.
ff.rem rat.hab. in l.1.C.qui admitti,do.Anto. in c.ac-
cedẽs.de præben.Bal.in l.fi.C.ad macedo & Barto.&
Bal.in l.ordo.C.de exequ. rei iudi. Sed in caſu noſtro
nõ cõſtat de aliqua ratificatione do. Catherinæ facta
ante adeptã, & apprehenſam poſſeſſionem per illos
de Scalis, ergo ipſi do.Catherinæ ex aliquib⁹ actibus
per aliũ eius nomine factis poſſeſſio acquiſita dici nõ
potuit:& quãuis poſt tenutã,& apprehẽſam poſſeſſio
nẽ per illos de Scalis probaretur do. Catherinam rati
ficaſſe,tamen ex hac ratificatione poſſeſſio illi acqui
ri nõ potuit,quia tempore ratificationis res non erat
integra,cũ iam alteri ius reſpectu poſſeſſionis eſſet ac
quiſitum:& ratio eſt manifeſta, nam quando quis no
mine meo poſſeſſionẽ ingreditur, poſſeſſio nec mi-
hi,nec ingredienti acquiritur,mihi,niſi ſequuta rati-
ficatione,& ingredienti,quia ſibi uoluit acquirere, &
poſſeſſio ſine animo non acquiritur : & ideo interim
ante ratificationẽ poſſeſſio dicitur uacare, quãuis per
negotiorũ geſtorẽ fuerit meo nomine apprehenſa,ut
eſt glo.nota.in d.l.ſi ego.in fi.uer. ergo ſi alius ante ra
tificationẽ meã fuerit poſſeſſionem ingreſſus, illi ac-
quireretur poſſeſſio,quã uacantem reperiit, non ob-
ſtante,ꝙ meo nomine prius fuiſſet apprehenſa.¶Nõ
obſtat,ut ſupra dicebatur,ꝙ ex quo do. Catherina ap
prehẽdit poſſeſſionẽ quorũdam bonorum poſitorũ
in terra Centi,& declarauit ſe habere animum acqui
rendi,& poſſidendi alia bona hæreditatis, potuit po-
ſtea per corpus alienũ acquirere,& poſſeſſionẽ aliorũ
bonorũ acquiſiuit, ut habetur in d. §. quod per colo-
nũ.Quia reſpõdetur.Primo,† ꝙ ex apprehenſione,&
30 acquiſitione poſſeſſionis quorundã bonorum facta p
hæredẽ quãuis dominiũ omniũ rerũ hæreditatis ac-
quiratur,quia ſic declaratur eius animus, ꝙ uult eſſe
hæres,& hæreditatem adire, quæ ſolo animo aditur.
l.gerit.& l.pro hærede.ff.de acquir. hæred. & per ſolã
aditionẽ dominiũ omnium rerũ hæreditatis dicitur
hæredi ipſo iure acquiri.d.l.cum hæredes. in 1. reſpõ.
tamen nõ acquirit poſſeſſio aliorũ bonorũ, niſi actua
liter,& corporaliter apprehendatur,quia ad acquiren
dam poſſeſſionem ſolus animus non ſufficit,ſed etiã
corpus requiritur.d.§.quod colonũ.l.quemadmodũ.
31 & l.3.in princ.ff.de acquir.poſſ. † Nec ſufficit animus
uolentis acquirere,& corpus alienũ, niſi ſit corpus il-
lius,per quẽ ratione poteſtatis alteri acquirat, ut ſer-
ui,uel filiifamilias,uel illius,qui à lege, ſeu ab homi-
ne habet,uel habere cenſetur mãdatũ, ut ſunt procu-
rator,tutor,& curator,iuxta d.l.1. §.per procuratorẽ.
& §.per ſeruum.cũ ſimil.ff.de acquir.poſſ. item colo-
nus,uel alius qui poſſeſſionẽ defuncti cõtinuando il-
lã nomine hæredis cõtinuaſſet, uel ab hærede tacitũ
mandatum habuiſset,iuxta ea,quæ habentur per Are
ti.in l.quamuis.§.1.ff.de acquir.poſ. & tacitum man-
datum habere diceretur, quando hæres poſuiſset illũ
in locum ſuũ, uel uoluiſset illũ uti re illa tanquã ſua,
uel dixiſset,ꝙ habebat animũ poſſidendi bona hære-
ditatis,& ex nunc permittit,& dat licentiã unicuique
nomine ſuo illa bona apprehendẽdi, ut colligitur ex
uerbis Areti.in d.§.1.Item non ſufficit animus uolen
tis poſſeſſionem acquirere, niſi ſaltẽ interueniat cor
pus alterius,qui nomine illius uelit poſſidere,tunc.n.
ſequuta ratificatione poſſeſſio ratificanti acquiritur,
ut ſupra dictum eſt.Et quamuis mediante corpore a-
lieno puta coloni,uel alterius poſſeſſio retineri poſ-
ſit. d. §. quod per colonum.d.l.quamuis.§.1. §.poſſi-
dere.inſti.de interdic.l.ſi mulieri.ff.quibus mod. uſu-
fruct.amitt.& l.uſu retinetur. ff. quemadmodũ ſerui.
amitt.non tamẽ ſimpliciter poſſeſſio acquiri poteſt,
niſi in caſibus prædictis,& ſequuta ratificatione,ut ſu
pta,& niſi, ut ſtatim dicam : & ideò quãuis de animo
do.Catherinę cõſtet ex dicta declaratione, & prote-
ſtatione ab ea tempore aditionis hæreditatis facta, ta
men talis animus per ſe nõ fuit ſufficiens, quia ſolo
animo poſſeſſio non poteſt acquiri, nec etiã corpore
alterius,qui fructus perceperit,& alios actus poſſeſſo
rios fecerit,niſi ſequuta ratificatione domini,qui ani
mum poſſidendi habuit,nam tunc mediante tali ra-
tificatione corpus ipſius domini dicitur interuenire,
32 †quia ratificatio domino operatur,quòd id, quod ne
gotiorum geſtor geſſit,dominus geſſiſſe dicatur. l.1.
§.deieciſſe.cum glo.iuncto §.ſed ſi eum.ff.de ui, & ui
arma.nã ratificatio mãdato æquiparatur, ut ibi eſt text.
nota.& facit negotiũ dici noſtrũ Bart.in l. ſi pecuniũ.
in 2.col.C.de nego.geſt.Et ſic ex prædictis colligitur,
ꝙ poſſeſſio nõ potuit dictæ do.Catherinę acquiri me
diante corpore alterius,qui mandatum nec ab ea,nec
à lege habuit,nec corpore illius,qui nõ fuerit eius iu-
ri,& poteſtati ſubiectus,niſi ratificatiõe ipſius do.Ca-
therinę ſequuta,quãdo alius eius nomine poſſeſſio-
nem apprehendit,qui mandatum non habebat, & de
functus prius per corpus illius non poſſidebat,per ſu-
pradicta : ſecus uero ſi defunctus in uita ſua poſſide-
bat animo ſuo,& corpore alieno, puta per colonum,
qui poſt mortẽ defuncti continuauit in poſſeſſione
nomine hæredis, nam tunc per colonum illum poſ-
ſeſſio hæredi abſq; apprehenſione acquiretur, ut eſt
text.ibiq; Alex.& alii communiter in d.l. qui uniuer-
ſas.§.quod per colonũ.¶Et pro clariori intelligentia
33 cõſidero aliquos caſus.† Primus ſit, quãdo defunctus
poſſidebat animo,& corpore ſuo, & tũc poſſeſſio hæ
redi non acquiritur,niſi animo,& corpore ſuo, & ſic
niſi corporaliter apprehendatur. d.l legatũ. & d.l. cũ
hæredes.Secundus caſus ſit,quando defunctus poſſi-
debat animo ſuo,& corpore alieno,puta per colonũ,
uel alium iuxta §.poſſidere.inſtit.de interdict.cum ſi-
milibus.& tũc aut hęres uult acquirere poſſeſſionem
animo ſuo,& corpore alieno,uidelicet coloni,ſeu il-
lius,per cuius corpus defunctus poſſidebat, & tunc ſi
colonus poſt mortem defuncti in poſſeſſione conti-
nuauit nomine hæredis,poſſeſſio hęredis abſq; alia
ratificatione acquiritur,ut eſt tex.cum gl.in d.§.quod
per colonũ.& ibi doct.cõiter,quamuis Aret.ibi dicat
hoc uerũ non eſſe:& nomine hæredis dicitur conti-
nuare,quãdo hoc expreſſit,uel quando ſoluit hæredi
mercedes rei uacantis,uel illi fructus dedit,ut nota.p
Aret.in d.§.quod per colonum. uel rem ab ipſo hære
de poſt mortẽ defuncti in conſpectu rei cõduxit iux-
ta l.ſi colonus.ibique Alex. & alii.ff. de acquir. poſ.&
Areti.in d.§.quod per colonum.in 2. col. & ibi Imol.
Sed pro parte do.Catherinę in caſu noſtro nullum ex
his apparet,immo potius colonus, per cuius corpus
defunctus poſſidebat,continuauit in poſſeſſione no-
mine illorum de Scalis, à quibus tanquam colonus,
rem de qua agitur, poſt mortem Benedicti defuncti
conduxit,ergo &c. Vltimus caſus ſit,quãdo poſt mor
tem defuncti hæres,qui habet animum poſſidẽdi per
corpus alienũ,uidelicet illius,qui prius nõ fuit in poſ-
ſeſſione,& nõ diceretur in poſſeſſione cõtinuare,uel
let de nouo poſſeſſionem apprehendere,prout eſt in
caſu noſtro,in quo do.Catherina dicit ſe acquiſiuiſſe
poſſeſſionẽ mediãte corpore mariti ſui, qui eius no-
mine poſſeſſionẽ apprehẽdit,fructuſque percepit, &
tunc hęres nõ poteſt poſſeſſionem acquirere,niſi uel
corpore ſuo apprehendat.ut in d.§.quod per colonũ.

uel

uel ſequuta ratificatione ſua, ex quo maritus, uel aliꝰ, qui nomine do. Catherinæ poſſeſſionē de nouo apprehendere uoluit, non habuit, nec cenſetur habere mandatum ab ea, nec à lege, nec eſt de perſonis, quæ ratione poteſtatis poſſeſſionē acquirant, per ſupradicta. Ex quibus cõſtat, ꝙ do. Catherina nec ꝑ colonũ, nec per maritum dicitur poſſeſſionem acquiſiuiſſe.
34 ¶ Aduertatur ẽt, ꝙ † ex quo do. Catherina eſt minor, ea non potuit hæreditatem adire, niſi cum ſolemnitate à iure, & à ſtatutis requiſita, nam cũ per aditionem hæreditatis obligetur. §. neq; inſtit. de aucto. tut. non potuit adire, niſi ſeruata ſolemnitate ſtatuti ſub rub.
35 de contractibus cum minoribus. Præterea † ſolus minor nõ põt habere ratũ id, ꝙ eſt eius nomine geſtũ, niſi factus ſit maior Bal. in l. cum maritũ. C. de ſolut. & in l. 1. & per totum. C. ſi maior fact. rat. hab. uel niſi cũ auctoritate tutoris, aut curatoris, & ſic cũ ſolemnitate requiſita à iure, ut eſt glo. nota. & ibi Bar. ff. de cõdict. indeb. & cõſequẽter ex prædictis conſtat illos de Scalis eſſe poſſeſſores dictorum bonorum, & ad illorum fauorem eſſe iudicandum. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Poſſeſſorium, & petitorium ſimul fuiſſe intentatũ ex quibus uerbis inferatur.*
2 *Poſſeſſorio retinendæ, & uti poſſidetis quando agi dicatur.*
3 *Petitorii iudicium eſt, quando agitur actione communi diuidundo, & petitur declarari rẽ eſſe communẽ, & pro parte ſpectare.*
4 *Poſſeſſorium retinendæ, & petitorium ſimul ab eodem nõ poſſunt in eodẽ libello cumulari, & proceſſus ſuper utroque factus, & ſententia ſuper utroque lata non ualent.*
5 *Etiam partibus non opponentibus, ſeu ita uolentibus.*
6 *Secus eſt in poſſeſſorio adipiſcendæ, & petitorio ſimul intentatis.*
7 *Sententia quomodo à iudice ſuper poſſeſſorio, & petitorio ſimul intentatis ualide ferri debeat.*
8 *Petitorium ſolum eſt intentatum, quando uerba concluſionis petitorium duntaxat inferunt licet uerba libelli narratiua etiã poſſeſſorium inferant.*
Et ſententia tunc utrunque complectens non ualet. num. 11.
9 *In poſſeſſorio retinendæ quomodo ſit concludendum.*
10 *Et quomodo ſententia ſit ferenda.*
11 *Sententia non conformis petitioni, & concluſioni factæ in libello non ualet.*
12 *Ex alienatione, & contractu contra legis, ſeu ſtatuti prohibitionem factis nec dominium, nec uſucapiendi conditio, nec poſſeſſio transfertur, neque acquiritur, & poſſeſſio ex his acquiſita cenſetur uitioſa, & num. 15.*
13 *Ex conſtituto appoſito in inſtrumento nullo poſſeſſio nõ trãsfertur.*
14 *Prælatus, & Minor nõ poſſunt res eccleſiæ, ſeu minoris alienare niſi cum certa ſolemnitate, & in certis caſibus, & aliter alienando nec dominium, nec poſſeſſionem transferunt.*
16 *L. quemadmodum. C. de agric. & cenſi. lib. 11. declaratur.*
17 *Confeſſio facta ſuper contentis in inſtrumento, ſeu actu nullo non nocet, nihilque operatur.*
18 *Confeſſio procuratoris ut noceat domino, quid requiritur.*
19 *Solemnitas extrinſeca an, & quando ex uerbis inſtrumenti narratiuis probetur.*
20 *Et quid, ſi diuturnitas, & curſus longi temporis concurrat.*
21 *Titulus non præſumitur ex diuturnitate temporis, quando de magno præiudicio tractatur.*
22 *Teſtes examinati corã uno iudice ĩ alio iudicio ut fidẽ inter eaſdẽ ꝑſonas corã alio iudice, & ĩ alia inſtãtia faciãt, quid requiritur.*
23 *Statutum Bononiẽſe ſub rub. de rebus communibus inter coniunctos niſi certo modo non alienãdis de quibus cõiũctis loquatur.*
24 *Et conſenſum, ſeu ratificationem coniuncti in alienatione requirẽs quomodo intelligatur.*
25 *In ſtatutis uerba ſunt uerè, & propriè intelligenda.*
26 *Pro forma, & ſolemnitate requiſita uerè, & propriè ſunt adimplenda.*

E P I T O M E.

Poſſeſſorium retinendæ non poſſet etiam partibus conſentientibus cum petitorio cumulari, & proceſſum ſuper utroq; factum, & ſententiam ſuper utroq; lata non ualere, & reuocari debere.

Et alienationem rei factam nõ ſeruata forma, & ſolemnitate ſtatuti nõ ualere, nec ex ea dominium, aut poſſeſſionem transferri, demonſtratur.

C O N S I L I V M XLVIII.

VISO diligenter proceſſu cauſę, abſq; multiloquio, & omiſſa hinc inde diſputatione, concludo benè fuiſſe pro parte illorũ de Fabrettis appellatũ, ſeu querelatũ, & male per do. iudicem à quo iudicatũ ad fauorem magiſtri Thadei de bello, quoniam aut uolumus dicere, ꝙ per dictũ magiſtrũ Thadeũ poſſeſſoriũ, & petitoriũ ſimul
1 fuerit intentatum, prout † uidetur colligi ex uerbis libelli, in quo dicitur, & narratur, ꝙ magiſter Thadeus à dictis de Fabrettis turbatur, inquietatur, & moleſtatur ſuper poſſeſſione rei, & petitur per iudicem declarari rem eſſe communem, & pro parte ad dictum ma-
2 giſtrũ Thadeũ ſpectare, nam † quando agitur pro moleſtationibus, turbationibus, & inquietationibus in poſſeſſione rei illatis, dicitur agi poſſeſſorio retinendæ, uidelicet uti poſſidetis. ad nota. per glo. & Bart. in l. 1. in prin. & in §. retinendæ. & in §. interdictũ. ff. uti poſſid. & per Abba. per illum text. in 14. notabili. in c. licet cauſam de probat. in c. paſtoralis. & in c. cum di-
3 lectus. de cauſ. poſſeſ. & proprie. & † quando agĩt actione communi diuidundo, & ut res communis diuidatur, & negetur, rem eſſe communem, illud iudicium dicitur ſuꝑ petitorio uerti, ut eſt tex. & ibi Bart. Bald. Salicet. & alii. C. commu. diuidun. & hoc tanto magis dicendum eſt in caſu noſtro, quoniam nõ ſolum agitur ſimpliciter, ut res communis diuidatur, ſed etiam petitur declarari rem eſſe communẽ, & pro parte ad dictum magiſtrum Thadeũ ſpectare, & pertinere, & conſequenter iudiciũ etiam ſuper proprietate rei dicitur intẽtatum, quia iudicare rem eſſe communem, & pro parte ad aliquem ſpectare cauſam dominii, & proprietatis concernit, ut colligitur ex iis, quæ habentur. in d. l. 2. & facit tex. in l. ſi in rem. in princi. ff. de rei uendica. iuncta gl. ibi in uerb. partẽ pro diuiſo, & ibi in uer. quottam pro indiuiſo. Ex quibus ſequitur, ꝙ libellus, & proceſſus in caſu noſtro factus ſuper utroq; fuit nullus, & inualidus, & ſnĩa per iudicẽ ſuper utroque lata nõ ualuit, uel ſaltẽ debet in cauſa appella-
4 tionis reuocari, quia † poſſeſſorium retinendæ, & petitorium ſimul ab eodẽ nõ poſſunt in eodẽ libello cumulari, nec ſuper utroq; procedi, alioquin proceſſus, & ſententia nõ ualet, ut in terminis uoluit Barto. quem docto. communiter ſequuntur. in l. naturaliter. §. nihil commune. in 2. q. princi. in colum. 11. ibi ſecundo quæro. in uerſ. quandoque impeditur ratione contrarietatis. ff. de acquir. poſſ. & illum ſequitur Ant. de Butr. in d. c. cum dilectus. colum. 11. & ibi Abb. † dicit
5 Bar. ibi, quando cumulatio petitorii, & poſſeſſorii impeditur ratione contrarietatis (quod quidem contingit, quando poſſeſſorium retinendæ cum petitorio cumularetur) ſi contrarietas in uno, eodemque iudicio, & in eadẽ inſtãtia apparet, tũc iudex põt reſpuere libellum, itẽ pars poteſt opponere, & actor ab hoc genere agendi repelletur. l. 1. de offic. aſſeſſo. iuncta l. ſi. C. de furtis. ſi uerò iudex, uel pars nihil dixerit, & ſuper dicto libello contraria continente, ut ſupra, proceſſum fuerit, ſi in proceſſu etiam contraria contineatur, quia ſuper utroque fuerit proceſſum, & probatum, tunc iudex debet reum abſoluere, etiam ipſo non opponente, nam actor proponendo in libello illa duo remedia, & ſuper ambobus procedendo, ſe ipſum excludit, quia uidetur quodam modo ſibi cõtrarius per